

Perea, Maria Pilar i Joaquim Viaplana (ed.): [Textos orals dialectals del català sincronitzats. Una selecció](#). (Projecte “Explotació d'un corpus oral dialectal: anàlisi de la variació lingüística i desenvolupament d'aplicacions informàtiques per a la transcripció automatitzada (ECOD)”, HUM2007 65531/FILO)

Formentera_For

Aquest document conté el text Formentera_For, la transcripció fonoortogràfica d'un fragment de conversa lliure amb un informant de Formentera que forma part del Corpus Oral Dialectal (COD). El COD és un component del Corpus de Català Contemporani de la Universitat de Barcelona (CCCUB), un arxiu de corpus de llengua catalana oral contemporània que ha estat confegit pel grup de recerca Grup d'Estudi de la Variació (GEV) amb la finalitat de contribuir a l'estudi de la variació dialectal, social i funcional en la llengua catalana.

Aquest i altres materials del CCCUB són accessibles directament al Dipòsit Digital de la UB (<http://diposit.ub.edu>) o a través del web del CCUB (<http://www.ub.edu/ccub>).

Aquesta obra està subjecta a la llicència de:
Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

1. E: Explica'm això, que a mi m'agrada, allò
2. Això, allò des...
3. E: O festes o: una mica de menjar típic...
4. Ai, ui! Lo des cuinat et deia, és un menjar molt curios aquí, de
5. de Formentera i d'Eivissa *quissà*, no ho sé.
6. E: A Eivissa, no ho sé...
7. És un menjar que es cou en: en verdu- *bueno*, io sé que antigament
8. pes compte de fer servir bledes, es feia servir una una herba des camp,
9. que es diu... sa verdura, verdura, que té una fuieta, una fuia de mida
10. com un- sa fuia d'ametller me pareix, però és una herba des camp,
11. que està en terra.
12. E: I quin nom té?
13. Verdura.
14. E: Verdura
15. És que li diuen verdura.
16. ALTRE 1: Sí, sí.
17. Sí, perquè té unes fuetes de forma de fuia d'ametller. Les agafen totes,
18. deixen es tronxet perquè està... no s'hi posa, i es posen aquelles fuies
19. a coure. I amb guixes també.
20. E: Guixes és? Mongetes?
21. ALTRE 2: Un llegum
22. És un llegum redonet com si fossen...
23. ALTRE 3: No són mongetes
24. E: No són mongetes?
25. No, no és mongetes, ni són ses faves de Valenci i: no sé es nom ni

26. mancos sabem es nom... io no sé es nom ni en castellà.
27. A2: És que són guixes
28. Són blanquetes, de color clar, com sa meua unglà i planetes així.
29. Una coseta...
30. E: Mhm
31. ...senzilleta. I més grossa que una lletia. I blanca, no sé, una forma
32. pareguda... *Bueno*, i es cou i: es cou moltes hores, i s'hi ha de posar sal,
33. io és que no n'he cuit mai, és que en menj, però no els he cuit. S'hi ha de
34. posar sal, oli i llavò quan es... heu poses en taula se li posa pebrera vermeia
35. picada, capolada.
36. E: Capolada és... picada?
37. Sí, en pol-, en *polvo*. I i no sé què més. I *quissà*...
38. E: I això es menja per algun dia especial o...?
39. Sí, normalment és un menjar que es menja en Corema, pes dies de...
40. A1: I: es di- i en ser sa temporada que hei ha verdura pes pes camp, també
41. no? Que no n'hi ha sempre
42. Sí. Quan és- també... *Bueno*, que sí, sí, també.
43. E: Quan és, això?
44. *Pues* en sa primavera deu ser, que és quan hei ha més herbes.
45. A1: Sí
46. *Claro*, per això és llavò quan es menja.
47. E: I teniu algun altre menjar per aquí així, a part de la... d'aquest cuinat?
48. A2: Tenim postres, flaó...
49. Hei ha es flaó també
50. A2: ... ses oreietes

51. Sí

52. E: Ai, sí, explica

53. Uij, es flaó? *Bueno*, sa base de baix io no la sé massa. Es fa amb farina,

54. ous, no, no ho sé massa tampoc.

55. A2: Sí, és com sa pasta de ses oreietes, no?

56. Sí, s'hi ha de posar farina, ous, sucre i: tampoc no ho sé massa. No ho sé

57. massa cert. I de dalt s'hi posa m: formatge fresc, es capola, es pass-

58. capola tot. S'hi posa també sucre, ai Déu meu, ous, ou-, tot sencer, s'ou...

59. Què més s'hi posa?

60. A: Aquelles fuetes...

61. Ehm... de menta? No, herba sana...

62. A: Herba sana

63. ... herba sana.

64. E: Herba sana

65. Això mateix. Faç sa pasta de de de farina, *bueno* a casa, és que a casa sa

66. mea soga les fan amb: amb so pa, amb sa mateixa pasta de fer pa. O siga, és

67. amb farina i aigo i res més. I ni mancos sal me pareix, farina i aigo. I la

68. posa de base. Sí, la posa de base i *después* damunt hei posa tota sa pasta

69. aquella molla, i s'enforna, i quan està aprou cuitet *pues* agafa aquell color

70. doradet de dalt, per mor des formatge, i ia està.

71. E: I ia està.

72. I es menja. S'hi va passant un *palillet* per vore que estiga ben cuit.

73. Si es *palillo* surt net és perquè està cuit.

74. E: És que ia pots XX

75. Sí. I llavò es té de menjar fred, perquè si ho menjasses calent faria mal de

76. panxa.

77. E: Ah sí?

78. Sí, totes aquestes coses de de formatge cal-, no ho sé, *quissà* és per això,
79. formatge calent o: no sé.

80. E: Fa mal.

81. Fa mal, fa mal. Fa fa fer vòmits o et fa mal de panxa o...

82. E: Malament, imagina't!

83. Sí, s... Bé, de què més vols que...

84. E: Doncs...

85. ... que parlem?

86. E: ... i alguna festa popular, per aquí, què hi ha?

87. Sí, ara n'hi haurà una de grossa. Ara, per Santa Maria. Sí, perquè solia que
88. per Sant Jaume, que és pes vint-i-cinc de juliol, ara fa uns anys endarrere es
89. feia molta de festa, però ara actualment hem arribat enguany que ha set una
90. una festa m- mínima ia.

91. E: Per què?

92. Perquè és l'Ajuntament qui ho...

93. A3: La incompetència dels organitzadors

94. Sí sí sí.

95. ALTRES: XXXX

96. Eh? Sí. Sí sí sí. Una *deixadés* ia... general, ia... ia no hi ha hagut ni festa
97. grossa per Sant Jaume. *Menos* mal que hei ha un grup de joves de
98. Formentera que sempre organisen sa festa de Santa Maria, i enguany
99. tindrà... hi haurà... no i encara no m'he mirat es cartell.

100. E: Tens els representants.

101. Per això, per això me'ls mir.

102. A2: Enguany no.

103. No hi trebaiau enguany? Perquè ia vos heu fet adults, mira, ia està.

104. A2: No, no, no, no.

105. Aixímateix un hi trebaia quan un és molt jovenet, i a partir d'una certa edat

106. un diu: "no, enguany no hi trebaiaré". I s'any avinent ia ho deixes per

107. fet que ia no hi trebaies. Ia vorem. I: es farà molta de festa. Io encara no

108. hei vist es cartells però segur que hi ha molts de grups, deu haver-hi activitats,

109. deu haver-hi conferencis, com sempre.

110. E: La part formativa també existeix?

111. Sí, sempre.

112. E: Conferències sobre què?

113. *Bueno*, segurament que aniran totes sobre es tercer repo... es tres-cents

114. anys de darrer repoblament de Formentera.

115. E: Aha, bé, bé

116. És que encara no he vist ni es cartell, que consti que parl... però sé que don

117. Joan Marí té de venir

118. A1: Sí

119. d'Eivissa, s'historiador, s'historiador més conegut que tenim.

120. A1: E: en Joan Marí...

121. E: No és en Joan Marí Tur?

122. Don Joan Marí Cardona

123. A1: Joan Marí Cardona

124. E: Ah, Cardona

125. No, Marí Tur és un polític. Don Joan Marí Cardona.

126. A1: En Marí Tur ha de venir a tancar XX

127. Ia ho sé, ha tan- Sí sí sí.

128. E: O sigui que vénen tots dos.

129. A1: També vendrà en Bernat Joan

130. Sí, no si és que m'ho tenc de llegir, vaig vore que vieu posat es cartell, i

131. llavò ia me'l miraré, perquè vaig de bòlit, i no me l'havia mirat.

132. E: Això està molt bé, perquè no només hi ha la part festiva podríem dir...

133. sinó...

134. E: ...sinó una part formativa, que això també...

135. Sí.

136. E: ... està bé, no?

137. Sí

138. E: La gent hi participa molt?

139. En ses festes? Sí n'hi ha molta, molt. Clar, tothom li agrada sortir quan hi ha

140. aquest *tipo* de festes, tothom es veu llavò allí a sa plaça, i parlen i... fa

141. graci. Sa gent surt molt.

142. E: Clar

143. Si hi ha festes, tothom... sa gent és molt agraïda i surt.

144. E: Sí.

145. Sí sí sí.

146. E: I dura tot un dia o dura més dies?

147. No, me pareix que hi haurà tres... Parlc sense haver-ho mirat, eh? Que consti.

148. Hei haurà tres jornades, me pareix que hi haurà tres dies de festa.

149. A1: De de concert, revetlla

150. S'hauran... es dissabte a la nit, dissabte a la nit, es diumenge i es dilluns.

151. Això de festes per tot es poble. I llavò ses conferencis segurament que

152. seran seran... és un cicle, i seran tota una setmana. Què és aquesta
153. setmana o sa que ve? És que io no ho sé.
154. A1: competicions...
155. A2: sa que ve
156. En sa que ve, en sa setmana que ve.
157. A1: I: conferències...
158. Molt bé.
159. A1: ... en total XXXX
160. Una setmana
161. A1: Quinze dies
162. quinze dies, està molt bé.
163. E: Quinze dies?
164. Sí, està molt bé. Moltes activitats hi haurà. Molt bé.
165. E: I la gent hi ha de col·laborar d'alguna manera econòmicament o...
166. Bé, passen pes comerços normalment. I demanen...
167. A1: XXX
168. Perquè valtros teniu algun...
169. A1: I, si no, es bars de per devora sa plaça.
170. Home, per favor i, si no paguen es bars, vaia, que s'inflen aquell dia. No, i
171. per tots es establiments públics passen, per comerços, i: no sé oficines,
172. segurament, també. Tothom, una mica de per dins es poble. *Menos* es
173. privats, menos particulars no no hi demanau, és ver?
174. A: A n es particulars se- se'ls hi xuclava la sang a partir de números
175. de rifles.

176. Bé, això mateix *después sí, sí*.

177. E: Ah, aquí també feu números de rifes i aquestes coses.

178. Sí, sí. Sí. I es quatre bars que estan allí a sa plaça poden pagar perquè

179. me pareix que aquell dia queden a pler... en tres vegades o en quatre...

180. E: Ja en queden per tot l'any.

181. No ho sé si queden per tot l'any, però poden donar més sous perquè

182. segur que que fan bones caixes.

183. E: I els estrangers també s'hi afegeixen? També...

184. Mana?

185. E: Els estrangers, els turistes?

186. També, ah, també també. Quan ho veuen anunciat s'esperen sempre ses

187. Festes d'estiu per... per voler-ho.

188. E: XXXX aquests turistes són constants...

189. Sí.

190. E: ... o són més eventuals?

191. N'hi ha de tots. Ara sobretot també, *bueno*, com tothom ia en aquest

192. temps. Es mes de juliol i agost hei ha molt de francès per aquí, molta de

193. gent que tenen cases. A sa sona de Cala Saona hei ha tota una una població

194. que se li diu "es poble des francesos", que no és que sigui un poble perquè

195. no té carrers, però t- casualment una trop- molts d'amics varen venir allí i

196. es varen anar comprant *terrenos* uns devora es altres i hi ha moltes cases.

197. E: I tots francesos?

198. I: tots francesos, si hi ha algun belga mesclat, però vui dir *alemans* per

199. exemple allí en aquell costat no n'hi ha. I llavò...

200. E: Teniu una mica de representació de tot arreu o què? Teniu...?

201. Sí, hei ha *alemans*, llavò es *alemans*, no sé allà per Punta Prima si hi ha

202. molts de suïssos també. És ver que sí? No ho dic bé, volia dir Cala en
203. Baster. Aque- a Punta Prima no heu conec mica. A Cala en Baster...

204. A1: no hi pas gaire jo per allí

205. A Cala en Baster io sé, me pareix que ja est...

206. A: A Cala en Baster hei havia molt de de de castellans...

207. I també, però es primers que varen fer xalets per allí io crec que eren
208. suïssos. Podria ser que sí.

209. E: Però quan dius castellans, ¿són turistes castellans o són gent castellana
210. que ha vingut aquí?

211. No, turist...

212. A1: Gent castellana que treballa, viu aquí i té prou peles com per comprar-se
213. un bon xalet aquí.

214. E: Ah sí?

215. A Cala en Baster, bé, però només... io en conec un, però més no.

216. A1: No XX

217. N'hi ha més d'un? No. I llavò ara mateix italians també així en grup que
218. vengueren, d'aquesta gent que fa vint anys que vengueren aquí, hei ha... a
219. sa part des Ram, des Copinar cap a... per amunt, hei ha també un- italians
220. que tenen cases allí comprats.

221. E: Allavòrens ja teniu representació...

222. Sí, curiosa sí. I *alemans, bueno*, n'hi deu haver pertot també, *además*,
223. vui dir en general, així...

224. E: I s'integren o X van de XX?

225. No, si són normalment són turistes. Lo que ara io me refereix són turistes
226. de temporada que tenen una casa aquí i que només vénen es mesos d'estiu
227. i, a vegades, vénen per Nadal.

228. E: Ah, això.

229. També vénen quinze dies, a vegades vénen per Setmana Santa. Ells

230. mateixos... s'ho fan i...

231. E: I desfan.

232. Vénen o no vénen o com viuiguen. I n'hi deu haver molts que també heu

233. lloguen, possiblement.

234. E: I fan això que fan a les altres Illes que és que el pagès doncs agafa i té

235. una casa i l'habilita per llogar-la.

236. Sí, també. Sí, sí, es fa bastant, també, sí.

237. A: I, si té un garaig també

238. I: un garat- I si té un garaig, també l- també l'habilita i també el lloga. I,

239. si tenia uns corrals veis, també els ha habilitat i també els deu llogar. Tot

240. s'habilita per llogar. Sí

241. E: Tot negoci.

242. Tot negoci, sí.

243. E: Doncs, XXX, ara sí, eh?, ara ia hem acabat del tot.

244. Molt bé

245. E: Gràcies, eh?

246. Esper que hagi sortit gravat, eh?

247. E: Sí, dona, sí.

248. Si nos... repetirem!